

POLSKA W TOP 20 NAJWIĘKSZYCH GOSPODAREK ŚWIATA - zasłużony awans czy przypadek?

Streszczenie

Z najnowszej prognozy Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) wynika, że w 2025 r. polska gospodarka ma zakwalifikować się do grona 20 największych gospodarek świata. Obiektywnie rzecz biorąc polska gospodarka i jej dynamika zasługują na uwagę i wyróżnienie. Polskie sukcesy gospodarcze ostatnich dekad i ostatnich lat podkreślane są nie tylko w perspektywie krajowej, ale również w mediach zagranicznych. W połowie 2025 roku „The Economist” poświęcił Polsce swoją okładkę i zatytułował numer: „The remarkable rise of Poland”.

Te spektakularne sukcesy gospodarcze i awans Polski w zestawieniu Top 20 to rezultaty długotrwałego, post-transformacyjnego procesu wzrostu gospodarczego, który nabrał wyjątkowego wigoru po wejściu do Unii Europejskiej. Tempo wzrostu gospodarczego w Polsce po 2004 roku wyniosło blisko 4 proc. średniorocznie, podczas gdy według danych OECD i Banku Światowego, światowy PKB w tym okresie rósł w tempie około 3,0 - 3,2 proc. rocznie, a w krajach Unii Europejskiej tylko 1,5 - 2,0 proc. Ta dysproporcja pozwoliła Polsce odrobić potężny dystans jaki dzielił nas od największych i najbogatszych gospodarek świata i dzisiaj możemy celebrować awans do pierwszej dwudziestki.

Prezentowany artykuł stawia sobie za cel badawczy pogłębioną analizę i kompleksową ocenę potencjałów polskiej gospodarki w kontekście jej szans na utrwalenie tego sukcesu. Autorka docieka, czy w kolejnych latach możliwy jest dalszy awans w rankingu największych gospodarek świata, a jednocześnie kataloguje główne wyzwania i zagrożenia, które mogą zastopować ten imponujący dotychczas wzrost polskiej gospodarki. Analiza ta bazuje na długookresowej retrospekcji i wykazuje, że pozycja Polski w Top 20 to efekt 35 letniego procesu dynamicznego wzrostu po transformacji gospodarki. Celem poznawczym artykułu jest też wyjaśnienie umowności omawianego rankingu i pozycji Top 20 poprzez wskazanie jego głównych wad metodycznych, w tym roli kursu dolara oraz procesów inflacyjnych w tego typu zestawieniach.

Przedstawiona w artykule analiza jednoznacznie potwierdza imponujące wyniki polskiej gospodarki i jej awans do grupy dwudziestu największych gospodarek świata, ale jednocześnie wskazuje na wpływ na tą pozycję pewnych ułomności metodycznych tego pomiaru. Sukces 2025 roku jest nie tylko efektem silnej dynamiki wzrostu gospodarczego ostatnich dekad, ale również wynika z silnej presji inflacyjnej oraz silnej aprecjacji złotego, zarejestrowanych w ostatnich 4 latach. Czy te dwa krytyczne czynniki pozwolą Polsce w najbliższych latach na utrzymanie wysokiej pozycji w rankingu Top 20?

Jak wskazują projekcje MFW, w przewidywalnej perspektywie, tj. mniej więcej do 2030 r. wciąż będziemy na 20., a nawet wyższej (19. lub 18.) pozycji pod względem nominalnego PKB w wyrażonego dolarach. Czynniki wspierające tą pozycję, w tym wzrost konsumpcji i inwestycji prawdopodobnie będą się utrzymywać. Niemniej, niewykluczone są też zmiany uplasowania Polski w rankingu, chociażby ze względu na wskazane wady metodyki zestawienia Top 20, np. wahania kursu walutowego, czy wpływ dezinflacji na nominalną wartość PKB.

W dłuższej perspektywie, wykraczającej poza trzecią dekadę tego wieku, szanse Polski na dalszy awans w Top 20 mogą być zagrożone. Główne wyzwania rozwojowe w tym okresie, to: negatywne zmiany demograficzne, niska, niedoborowa innowacyjność polskiej gospodarki oraz niepewna kondycja handlu zagranicznego. Będziemy prawdopodobnie konkurować o miejsce na liście 20tu największych gospodarek świata z krajami o wysokim potencjale populacyjnym (kraje Azji i Afryki) oraz z krajami, które wykażą dynamiczny rozwój innowacyjności i wzrostu wartości dodanej w świecie technologii cyfrowych. Czy Polska wygra ten wyścig?

Słowa kluczowe

Top 20 gospodarek świata, Polska w Top 20 gospodarek świata, awans Polski do Top 20, kondycja polskiej gospodarki, wady rankingu Top 20

WPROWADZENIE

Polska konsekwentnie pnie się w rankingach największych gospodarek świata. Z najnowszej prognozy Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) wynika, że w 2025 r. polska gospodarka ma zakwalifikować się do grona 20 największych gospodarek świata. Według PKB liczonego parytetem siły nabywczej (PPP) Polska już dzisiaj plasuje się w okolicach 20. miejsca na świecie. Eurostat również potwierdza, że Polska ma zauważalny udział w światowym PKB, zajmując 20. miejsce wśród największych gospodarek.

Ten spektakularny awans Polski to rezultat długotrwałego, post-transformacyjnego procesu wzrostu gospodarczego, który nabrał wyjątkowego wigoru po wejściu do Unii Europejskiej. Tempo wzrostu gospodarczego w Polsce po 2004 roku wyniosło blisko 4 proc. średniorocznie, co pozwoliło odrobić potężny dystans jaki dzielił nas od największych i najbogatszych gospodarek świata. I choć w kategoriach PKB na jednego mieszkańca, Polska wciąż ustępuje krajom Europy Zachodniej, ale też takim krajom jak Czechy czy Słowenia, to w okresie ostatnich 35 lat poprawiła ten wynik blisko pięciokrotnie.¹ Jednak to właśnie dzięki wartości PKB w ujęciu globalnym wysuwa się na czoło grupy państw postsocjalistycznych pod względem powodzenia procesów transformacji gospodarki od centralnie planowanej do wolnorynkowej.

Prezentowany artykuł stawia sobie za cel badawczy pogłębioną analizę i kompleksową ocenę potencjałów polskiej gospodarki w kontekście jej szans na utrwalenie swojej pozycji w rankingu Top 20 największych gospodarek świata. Autorka docieka, czy w kolejnych latach możliwy jest dalszy awans w tym rankingu, a jednocześnie kataloguje główne wyzwania i zagrożenia, które mogą zastopować ten imponujący dotychczas wzrost polskiej gospodarki. Analiza ta bazuje na długookresowej retrospekcji i wykazuje, że pozycja Polski w Top 20 to efekt 35 letniego procesu dynamicznego wzrostu po transformacji gospodarki. Celem poznawczym artykułu jest też wyjaśnienie umowności omawianego rankingu i pozycji Top 20 poprzez wskazanie jego głównych wad metodycznych, w tym roli kursu dolara oraz procesów inflacyjnych w tego typu zestawieniach.

OD 38. DO 20. POZYCJI – IMPONUJĄCY AWANS POLSKIEJ GOSPODARKI

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) ogłosił, że Polska w 2025 roku ma szansę awansować do TOP 20 gospodarek świata pod względem wartości nominalnego PKB. Szacuje się, że według aktualnego kursu dolara, wartość polskiego PKB w tym roku po raz pierwszy osiągnie lub przekroczy wartość 1 bilion dolarów². Ta informacja wzbudziła wiele pozytywnych emocji, jest też eksploatowana przez rząd jako dowód na solidną kondycję polskiej gospodarki i jej pewny progres w najbliższych latach. Awans do grupy 20. największych gospodarek świata był zapowiadany - a może lepiej powiedzieć – afirmowany od dawna. Już w grudniu 2017 roku, nowo powołany wówczas premier M. Morawiecki obiecywał Polakom wzrost gospodarczy, który miał nas zaprowadzić do tej pozycji

¹ Według projekcji MFW na 2025 rok, PKB per capita dla Polski ma wynieść około 23 000 - 24 000 USD, podczas gdy w 1990 roku parametr ten był szacowany na ok. 5 000 USD.

² W założeniach budżetu na rok 2025, polski PKB ma mieć wartość ok 3,89 biliona zł, co przy aktualnym kursie PLN/USD kształtującym się od początku roku w przedziale ok. 3,60 – 3,80 oznacza pewne przekroczenie progu 1 bln USD.

(premier aspirował nawet do zakwalifikowania Polski do G20³).

Obiektywnie rzecz biorąc polska gospodarka zasługuje na uwagę i wyróżnienie. Jej sukcesy ostatnich dekad podkreślane są nie tylko w perspektywie krajowej, ale również w mediach zagranicznych. W połowie 2025 roku „The Economist” poświęcił Polsce swoją okładkę, podkreślając jej znaczący sukces gospodarczy⁴. Brytyjski tygodnik określił Polskę jako „niedocenianą potęgę gospodarczą i wojskową Europy”. „Twice it vanished from the map... Today, Poland has transformed itself into Europe’s most overlooked military and economic power” – tym zdaniem otwiera się tekst „The Economist”, któremu towarzyszy rozpalająca wyobraźnię okładka z pięciokrotnie powtarzanym słowem POLAND. Dziennikarze prestiżowego tygodnika piszą o kraju, który – „choć jeszcze pokryty świeżą farbą transformacji” – staje się czwartym muszkietierem Europy, obok Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec.⁵

Główne przesłanki sukcesów gospodarczych Polski, na które zwrócił uwagę „The Economist”, to:

- **Imponujący wzrost gospodarczy:** Od 1990 roku dochód na mieszkańca w Polsce wzrósł ponad trzykrotnie, a od przystąpienia do Unii Europejskiej w 2004 roku Polska niemal nie doświadczyła recesji, ze średnim rocznym wzrostem PKB na poziomie blisko 4%. Wzrost PKB per capita mierzony parytetem siły nabywczej ma wkrótce przewyższyć poziom Japonii.

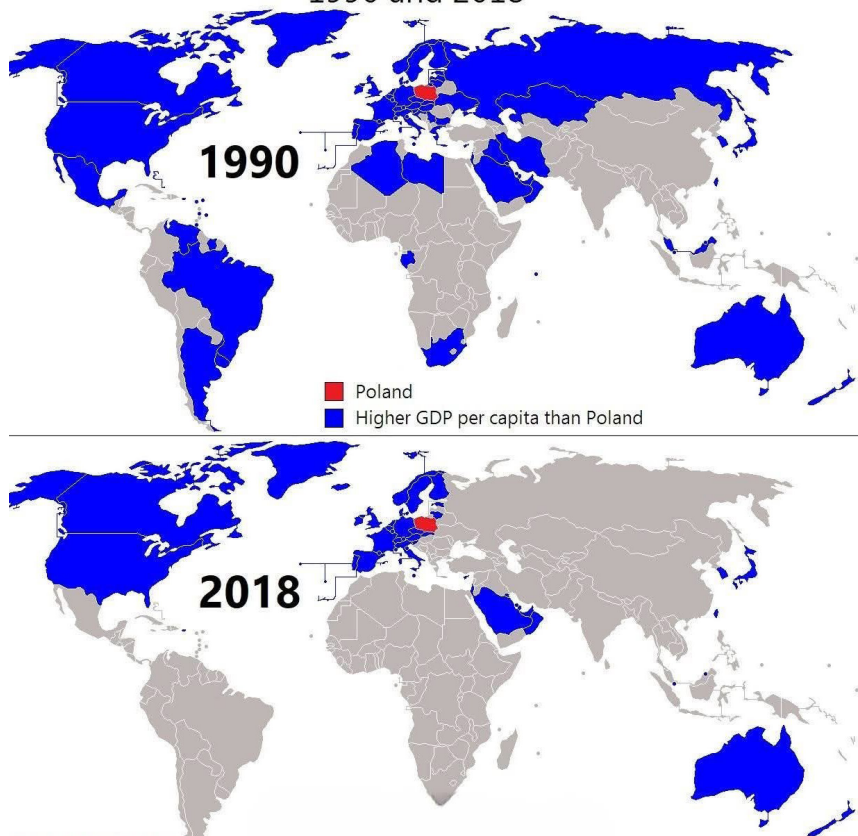
Należy podkreślić, że 35 lat temu Polskie PKB na mieszkańca – co oczywiste – było znacznie niższe niż w krajach Europy Zachodniej, USA, Kanady, Australii, czy Rosji, ale także – co mniej oczywiste – niższe niż w wielu krajach Ameryki Południowej, a nawet Afryki. Aktualnie, od końcówki drugiej dekady XXI wieku, Polska plasuje się w grupie najbogatszych gospodarek świata pod względem PKB per capita (patrz rys. nr 1), pozostawiając w tyle nie tylko kraje Afryki i Ameryki Południowej, ale także kraje Europy Środkowo Wschodniej.

3 Polska od lat wyraża ambicje dołączenia do G20, a temat ten co jakiś czas wraca do debaty publicznej. Aktualnie Polska nie jest stałym członkiem G20. Grupa Dwudziestu, to forum, które skupia 19 państw oraz Unię Europejską i Unię Afrykańską. Jej głównym celem jest dyskusja i koordynacja polityki finansowej oraz rozwiązywanie najważniejszych problemów gospodarczych i finansowych na świecie. W 2008 roku, w obliczu światowego kryzysu finansowego, G20 zostało podniesione do poziomu szefów państw i rządów. Od 2009 roku jest uznawane za „główne forum międzynarodowej współpracy gospodarczej”. Członkowie G20 reprezentują około 85% światowego PKB, ponad 75% handlu międzynarodowego i około dwie trzecie populacji świata. W skład grupy wchodzi: Argentyna, Australia, Brazylia, Kanada, Chiny, Francja, Niemcy, Indie, Indonezja, Włochy, Japonia, Korea Południowa, Meksyk, Rosja, Arabia Saudyjska, RPA, Turcja, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Unia Europejska i Unia Afrykańska. Z zasady należą do niej państwa będące wysoko w rankingu nominalnego produktu krajowego brutto na świecie, jednak reprezentację w G20 ma też kilka krajów niemieszczących się w rzeczywistej pierwszej dwudziestce większości rankingów gospodarczych, natomiast nie posiada jej kilka krajów rzeczywiście się do niej zaliczających.

4 The remarkable rise of Poland; https://www.economist.com/leaders/2025/05/22/how-poland-can-keep-its-place-at-the-heart-of-europe?utm_source=twitter&utm_medium=social-media.content.np&utm_campaign=editorial-social&utm_content=discovery.content [data dostępu: 23 lipca 2025r.]

5 „Niedoceniona potęga”, co naprawdę pisze „The Economist” o Polsce i jak reaguje kraj; <https://mycompanypolska.pl/arttykul/-niedoceniona-potega-co-naprawde-pisze-the-economist-o-polsce-i-jak-reaguje-kraj/17938> [data dostępu: 23 lipca 2025r.]

Countries with higher GDP per capita than Poland, 1990 and 2018

Rys. 1. Mapa gospodarek świata pod względem PKB per capita (1990-2018)

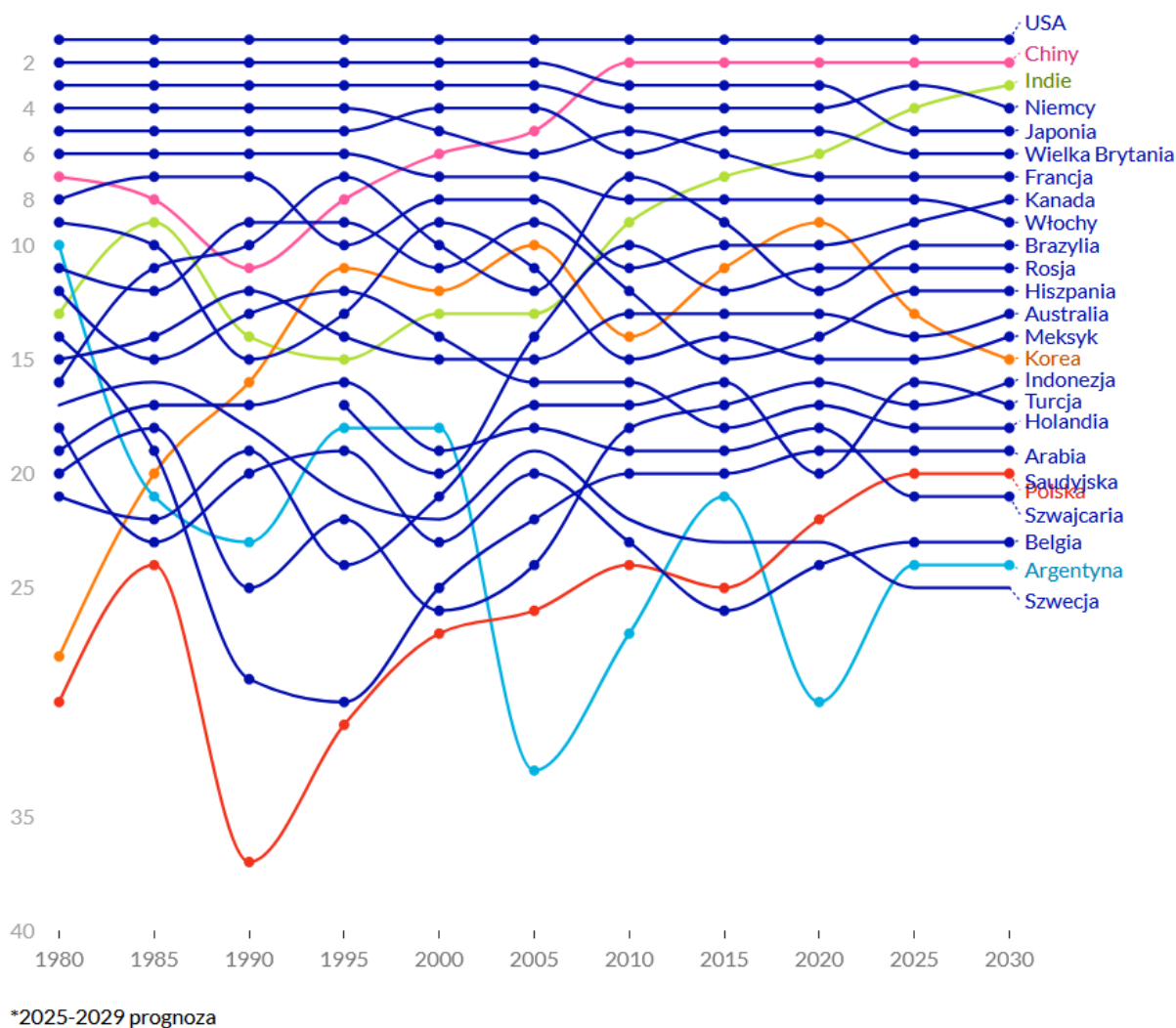
Źródło: Kraje o wyższym PKB na mieszkańca niż Polska, 1990 i 2018 roku; <https://www.techpedia.pl/index.php?str=tp&no=39132> [data dostępu: 4 sierpnia 2025r.]

- **Odporność na kryzysy** – od wejścia do UE (2004 r.) Polska uniknęła recesji z wyjątkiem jednego pandemicznego kwartału, podczas gdy cała gospodarka światowa doświadczyła recesji w latach 2009-2012, w 2017 i 2020-2021.
- **Bilion dolarów w zasięgu** – według najnowszej bazy danych MFW tegoroczny PKB Polski w cenach bieżących przekroczy 980 mld USD, a po uwzględnieniu silnej aprecjacji złotego wobec dolara, może przekroczyć wartość 1 bilion dolarów..
- **55 tys. USD siły nabywczej** – produkt na głowę mierzony parytetem siły nabywczej przekracza 55 tys. USD, co plasuje Polskę w środkowej stawce państw UE.
- **Czynniki sukcesu:** Wśród czynników napędzających rozwój wymieniono wykwalifikowaną siłę roboczą (szczególnie w IT), strategiczne położenie w centrum Europy, konkurencyjne koszty pracy, przywileje podatkowe dla inwestorów oraz optymistyczne podejście narodowe określane jako “damy radę”.
- **Rola integracji europejskiej:** Przez ostatnie trzy dekady Polska udowodniła, jak wiele można osiągnąć dzięki integracji z Unią Europejską i odpowiedzialnej polityce gospodarczej. Kraj stał się jednym z głównych beneficjentów funduszy unijnych, co przełożyło się na rozwój infrastruktury, wzrost gospodarczy i poprawę jakości życia obywateli.

Doniesienia „The Economist” zdają się potwierdzać projekcje MFW, zgodnie z którymi, na koniec 2025 roku polski PKB wyrażony w dolarach da nam miejsce w Top 20. Będzie to już drugi awans w tym rankingu w ostatniej pięciolatce. W 2023 r. wyprzedziliśmy Tajwan, a w tym roku pokonamy Szwajcarię. Ale to nie jedyne sukcesy polskiej gospodarki. W ciągu ostatnich 35 lat awansowaliśmy z 38. miejsca o 18 pozycji (patrz rys. nr 2.). Wyprzedziliśmy w tym czasie gospodarki mniejsze pod względem populacji, takie jak Dania, Szwecja, Norwegia czy Austria, a także kraje o liczniejszej populacji, takie jak RPA, Tajlandia czy Argentyna.

Ranking największych gospodarek 1980-2030*

Na podstawie PKB w dolarach

Rys. 2. Ranking największych gospodarek świata pod względem nominalnego PKB wyrażonego w USD (1980-2030)

Źródło: M. Skawiński, Polska wśród 20 największych gospodarek świata. Czy awans jest pewny i na jak długo; <https://xyz.pl/mfw-polska-wsrod-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-czy-awans-jest-pewny-i-na-jak-dlugo/> [data dostępu: 14 lipca 2025r.].

Trzeba zaznaczyć, że zmiana uplasowania Polski w światowym rankingu potęg gospodarczych nie jest odosobniona. Od paru dekad notowane są dramatyczne przetasowania w układzie sił. I choć Stany Zjednoczone nadal nie mają sobie równych (i najprawdopodobniej jeszcze przez dekady mieć nie będą) to zauważalny jest ogromny wzrost znaczenia otwierających się na świat dużych gospodarek

azjatyckich.⁶ Chiny awansowały z 11. miejsca w 1990 r. na drugie w 2010 r. Indie, będące na 14. miejscu w 1990 r., mają stać się trzecią gospodarką świata do 2030 r., wyprzedzając największe gospodarki UE oraz Japonię. Co oczywiste, szybkie pięcie się w górę Chin i Indii wynika w dużej mierze z wcześniejszego zapóźnienia gospodarczego tych krajów oraz ogromnego potencjału demograficznego.

Na innej trajektorii są kraje azjatyckie, które wcześniej dokonały skoku cywilizacyjnego. Japonia będąca długo drugą gospodarką świata spadnie na piąte miejsce do końca obecnej dekady. W fazie spadkowej znajduje się również Korea Południowa, która zanotowała wcześniej gwałtowny wzrost (awans z 28. miejsca w 1980 r. na dziewiąte w 2020 r.). W obu krajach istotną rolę odgrywają czynniki demograficzne.⁷

Podobne czynniki mają znaczenie w przypadku krajów europejskich. Niemal każdy z nich nieco spadł lub spadnie do 2030 r. w porównaniu z 1980 r. Niemcy z trzeciego miejsca na czwarte, Francja o trzy pozycje, Włochy o trzy, a Holandia o sześć. Nawet doganiająca resztę Europy po dyktaturze Franco Hiszpania znajdzie się na niższej (choć tylko o jedną) pozycji niż w 1980 r. Jedynie kraje, których dystans rozwojowy był największy (np. Polska, Rosja), w ciągu ostatniego półwiecza awansowały w rankingu.

Na znaczeniu zyskiwać będą w perspektywie następnych 20-30 lat (do 2050-2060 r.) ludne gospodarki globalnego Południa - wśród tych obecnie znajdujących się w zestawieniu państwa takie jak Brazylia, Meksyk czy Indonezja. Z bliższych nam geograficznie również Turcja.⁸

Na tym tle trudno oczekiwać dalszych spektakularnych sukcesów polskiej gospodarki. Już zapowiedź 20. pozycji w rankingu w tym roku jest niepewna i z pewnością nie ukazuje realnego potencjału polskiej gospodarki i jej zdolności do utrzymania się w grupie Top 20. Problem w tym, że nie powinno się przykładać zbyt dużej wagi do zmiany pozycji w rankingu w ciągu jednego roku. Zestawienie gospodarek pod względem wartości nominalnego PKB – a tym w istocie jest Top 20 – jest bowiem trochę ułomne, trochę umowne. Metodyka tego rankingu obarczona jest licznymi wadami i ograniczeniami, które powodują, że nie jest to najbardziej obiektywne zestawienie potęg gospodarczych. Trzeba pamiętać, że pozycje w rankingu są po pierwsze wrażliwe na wahania kursu walutowego, a po drugie determinowane błędem wpływu inflacji. Obok tych, ranking Top 20 posiada szereg innych ograniczeń pomiarowych, które należy uwzględnić.

UŁOMNOŚCI RANKINGU TOP 20

Zestawienie Top 20 największych gospodarek świata jest użytecznym narzędziem do ogólnego porównania wielkości gospodarek i popularnym sposobem mierzenia siły ekonomicznej państw, ale należy pamiętać o jego ograniczeniach. Zestawienie to bazuje bowiem na nominalnej wartości Produktu Krajowego Brutto, a to sprawia, że nie jest to idealny i kompletny obraz rzeczywistości. Poniżej omówiono najważniejsze wady tego pomiaru, eksponując znaczenie procesów inflacyjnych i wahań kursowych.

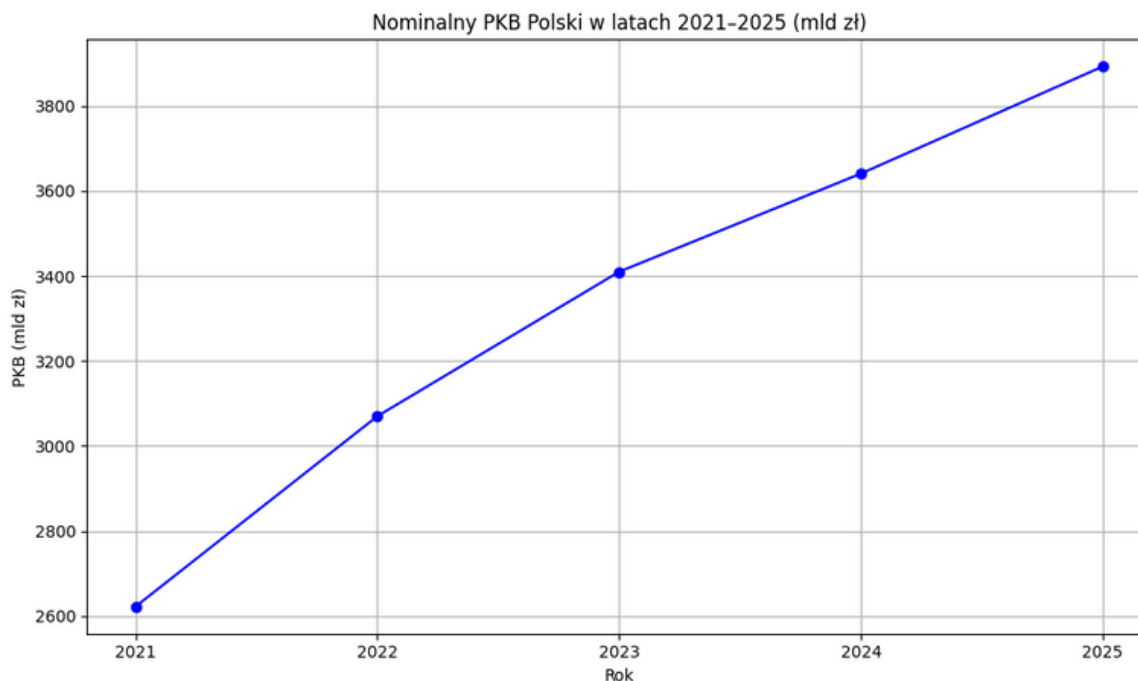
6 A. Suraj, Największe gospodarki świata. W 2025 roku potęga USA pozostanie niezachwiana; https://obserwatorgospodarczy.pl/2025/05/11/najwieksze-gospodarki-swiata-w-2025-roku-potega-usa-pozostanie-niezachwiana/#goog_rewarded [data dostępu: 14 lipca 2025].

7 M. Skawiński, Polska wśród 20 największych gospodarek świata. Czy awans jest pewny i na jak długo; <https://xyz.pl/mfw-polska-wsrod-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-czy-awans-jest-pewny-i-na-jak-dlugo/> [data dostępu: 14 lipca 2025r.].

8 Tamże

• Pomiar pkb w ujęciu nominalnym a inflacja

W rankingu Top 20 zestawia się wartości PKB nominalnego, co sprawia, że nie uwzględnia się wpływu utraty siły nabywczej pieniądza. Tymczasem silne procesy inflacyjne w oczywisty sposób wpływają na szybki wzrost wartości nominalnego PKB. W praktyce oznacza to, że rosnące PKB jest często efektem utraty siły nabywczej pieniądza a nie realnego wzrostu produktywności. Teza ta dotyczy w istocie pomiaru polskiego PKB w roku 2025, dającego nam awans do pierwszej dwudziestki. W ostatnich pięciu latach bowiem polskie PKB nominalnie wzrosło z poziomu ok. 2,6 bln zł w 2021 do blisko 3,9 bln zł, jak się szacuje na koniec 2025r. (patrz rys. nr 3.).

Rys. 3. Wartość nominalnego PKB w Polsce w latach 2021-2025 (2025 prognoza)

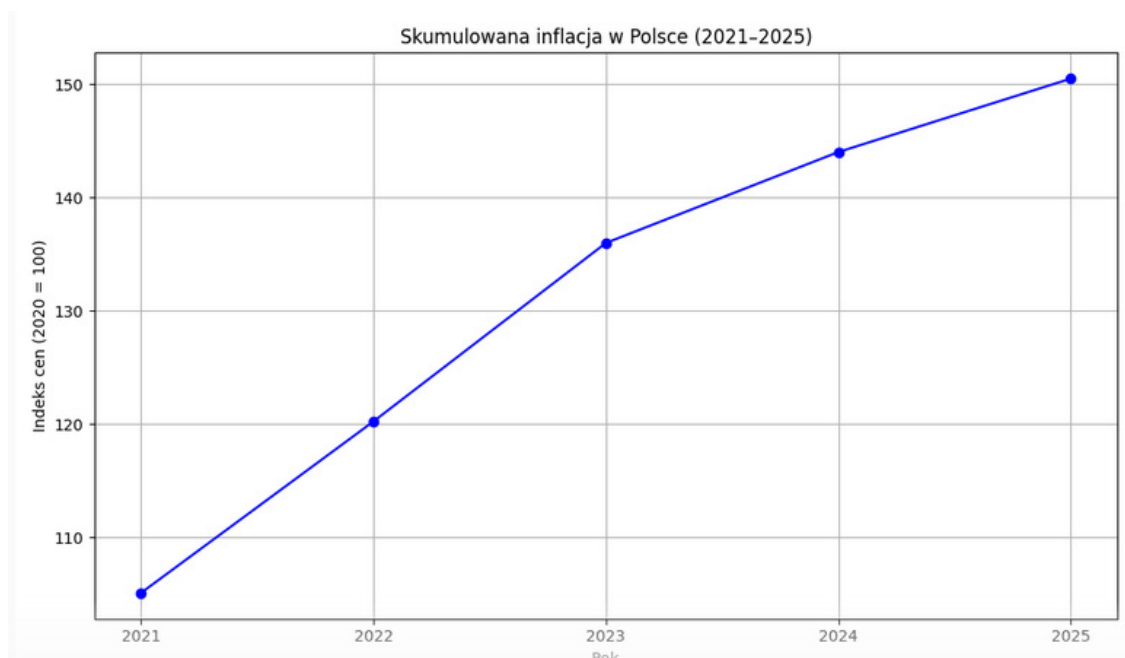
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS oraz: Nowe dane GUS. Nominalny PKB Polski podwoił się w niecałą dekadę; <https://www.parkiet.com/gospodarka-krajowa/art42273731-nowe-dane-gus-nominalny-pkb-polski-podwoil-sie-w-niecala-dekade>; <https://kig.pl/raport-mikro-i-makro/polska-gospodarka-w-liczbach-najnowszy-raport-kig-2/> [data dostępu: 15 lipca 2025r.].

Należy jednak pamiętać, że w ostatnich 5 latach skumulowana inflacja w Polsce wyniosła ok. 50 proc.⁹ (patrz rys. nr 4). Szacunek ten jest bliski kalkulacji tzw. deflatora PKB¹⁰ od 2021 do 2025 roku, który w skumulowanej postaci szacowany jest na ok. 38 proc. i wprost oznacza, że wartość nominalnego PKB Polski w tych latach wzrosła głównie w efekcie presji inflacyjnej, a nie w efekcie intensywnego, realnego wzrostu wartości produkcji dodanej.¹¹

⁹ Zgodnie z niektórymi źródłami, skumulowana inflacja konsumencka w Polsce w latach 2021-2025 wynosi od . 50 proc. (Business Insider) lub nawet 63% (w latach 2016-2025). Money.pl (z maja 2023) podaje, że ceny od 2022 do 2025 roku mogą wzrosnąć o 40%, a po skorygowaniu o nowe transfery społeczne nawet o 48%.

¹⁰ Deflator PKB to wskaźnik ekonomiczny, który mierzy zmiany poziomu cen wszystkich dóbr i usług wytworzonych w gospodarce w danym okresie. Umożliwia przekształcenie nominalnego PKB (liczonego w cenach bieżących) na realny PKB (liczony w cenach stałych), eliminując wpływ inflacji.

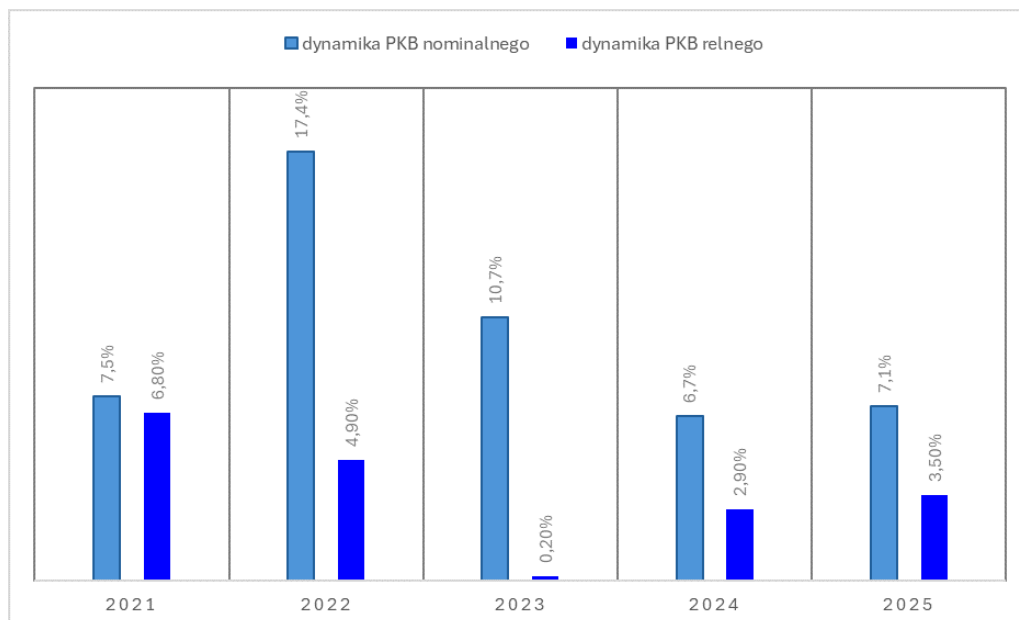
¹¹ <https://pl.tradingeconomics.com/poland/gdp-deflator> [data dostępu: 15 lipca 2025r.]

Rys. 4. Skumulowana inflacja w Polsce w latach 2021-2025 (2025 prognoza)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych NBP oraz P. Orlikowski, Skumulowana inflacja w Polsce sięga 50 proc.; <https://innpoland.pl/190970,ile-jest-warte-1000-zl-skumulowana-inflacja> [data dostępu: 15 lipca 2025r.].

Wystarczy porównać dynamiki wzrostu nominalnego i realnego PKB (patrz rys. nr 4), żeby zrozumieć w jakim sensie pomiar nominalnego PKB, będący podstawą rankingu Top 20 jest mylący. Taka metoda komparacji gospodarek oznacza wprost, że gospodarki z wysokim tempem inflacji awansują w zestawieniu znacznie szybciej, niż te bez inflacji. Pokonanie przez Polskę Tajwanu w 2023 roku może być bardzo perswazyjnym studium przypadku, ukazującym te relacje. Realny PKB Polski w 2023 r. wzrósł tylko o 0,2 proc., natomiast nominalny PKB zwiększył się o blisko 11 proc. (patrz rys. nr 5). Z kolei Tajwan zanotował w 2023 roku wyższy wzrost realnego PKB (o 1,1 proc.), natomiast niższe tempo wzrostu nominalnego PKB (3,4 proc.). Wzrost poziomu cen był bowiem w tym kraju znacznie niższy, podobnie jak w całej Azji. W efekcie, Tajwan z lepszym wzrostem gospodarczym i niższą inflacją przegrał z Polską, która cierpiała na wyższą inflację i odnotowała w zasadzie stagnacyjny rok.

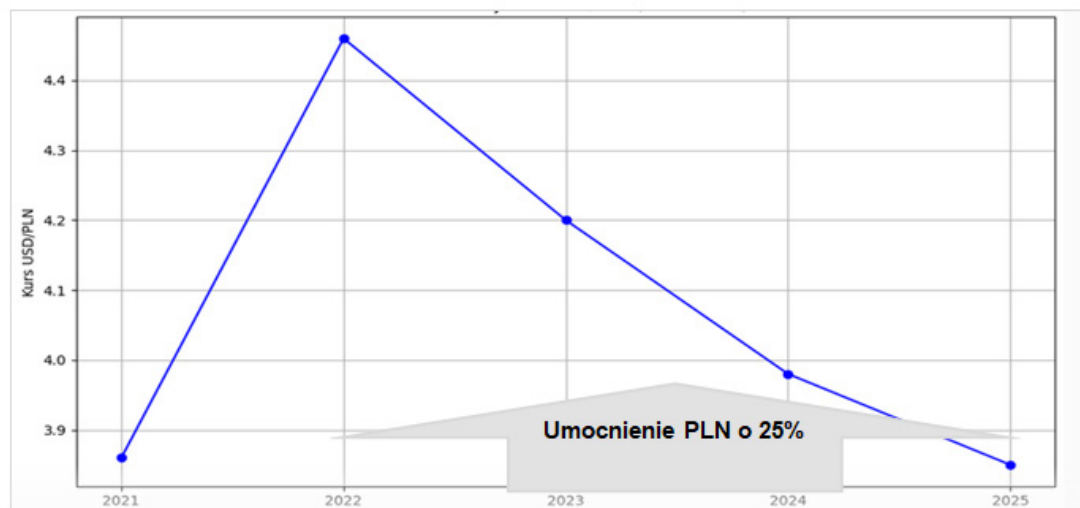
Rys. 5. Dynamika wzrostu PKB nominalnego i realnego w Polsce w latach 2021-2025 (2025 prognoza)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

● Krytyczna wrażliwość na kursy walutowe

W zestawieniu Top 20, PKB badanych krajów przeliczane jest na dolary amerykańskie, co sprawia, że ranking jest bardzo podatny na wahania kursów walutowych. Decydując się na mierzenie PKB w dolarach, zestawienie skazane jest na mniejszą precyzję wyników i pewną dozę arbitralności. Kursy walutowe cechują się relatywnie dużą zmiennością i wyznaczone są w dużej mierze przez płynność, a nie przez fundamenty gospodarki. Powoduje to, że mierzona w taki sposób wielkość gospodarki zależy nie tylko od faktycznych potencjałów produkcji, ale również od np. nastrojów, czy oczekiwań inwestorów. Co prawda, uśredniając kurs z relatywnie długiego okresu (np. roku), jesteśmy w stanie w dużej części zmniejszyć wpływ fluktuacji na rynkach na wielkość PKB, ale nie całkowicie go wyeliminować.

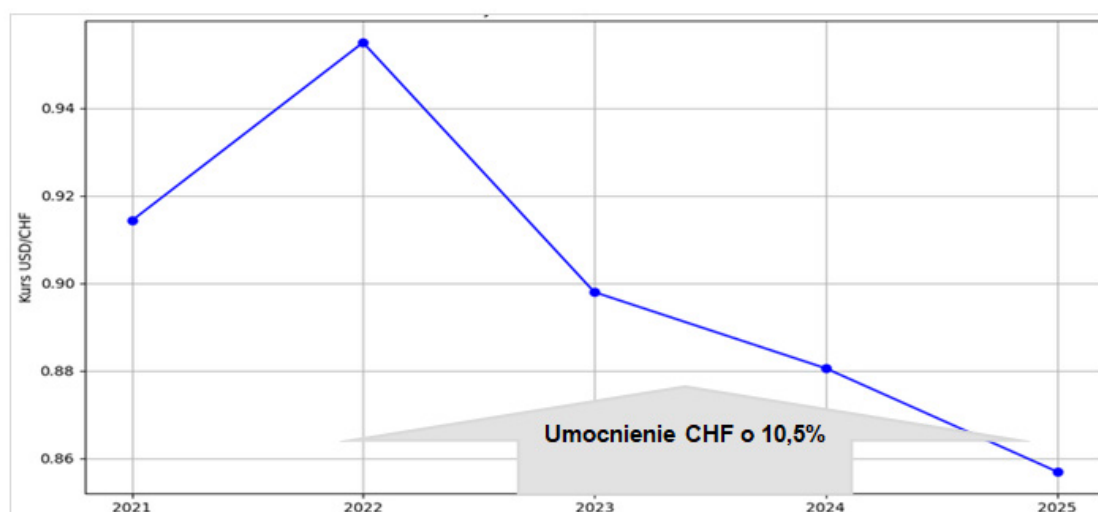
Umocnienie lub osłabienie waluty danego kraju może znacząco zmienić jego pozycję w rankingu, nawet jeśli realna produkcja gospodarcza pozostaje stabilna. Aktualnie mamy do czynienia z sytuacją, w której umocnienie złotego wobec dolara, szczególnie w ostatnich 3 latach wpłynęło istotnie na silną poprawę pozycji Polski w rankingu, niezależnie od faktycznego progresu odnotowanego w gospodarce (patrz rys. nr 6).

Rys. 6. Średnioroczny kurs USD/PLN w latach 2021-2025 (2025 – średnia od 1 stycznia do 20 lipca)

Źródło: Opracowanie na podstawie tabel NBP.

Nieco głębsza analiza pozwala ustalić dlaczego w 2025 roku Polska ma szansę zdeklasować Szwajcarię, eliminując ją z pierwszej dwudziestki rankingu. Rzecz w tym, że w badanym okresie, tj. od szczytowej wartości dolara amerykańskiego z 2022 roku (kiedy to na skutek wybuchu wojny w Ukrainie waluta amerykańska umocniła się względem innych walut), polska złotówka umocniła się o 25 proc., podczas gdy frank szwajcarski w tym samym okresie zyskał nieznacznie ponad 10 proc. wobec USD (patrz rys. nr 7.).

Rys. 7. Średnioroczny kurs USD/CHF w latach 2021-2025 (2025 – średnia od 1 stycznia do 20 lipca)

Źródło: Opracowanie na podstawie <https://www.exchange-rates.org/exchange-rate-history/> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]

A zatem awans Polski i spadek Szwajcarii to nie rezultat faktycznych proporcji potencjałów tych gospodarek, a efekt wahań i różnic kursowych. Do końca tego roku może się okazać, że frank szwajcarski nadal silnie się umacnia, podczas gdy polski złoty zaczyna już stagnować. Może się zatem okazać, że w 2025 r. Polska nie awansuje jednak do grona 20 największych gospodarek świata, tzn. nie wyprzedzimy Szwajcarii. Prognoza MFW przyjmuje średni kurs dolara do franka na poziomie ok. 0,88, a obecnie szwajcarska waluta jest o ok. 10 proc. silniejsza niż w projekcji. Nie czyni to dużej różnicy w tej chwili, gdyż podobna zależność jest obserwowana na parze złoty-dolar (3,96 w projekcji

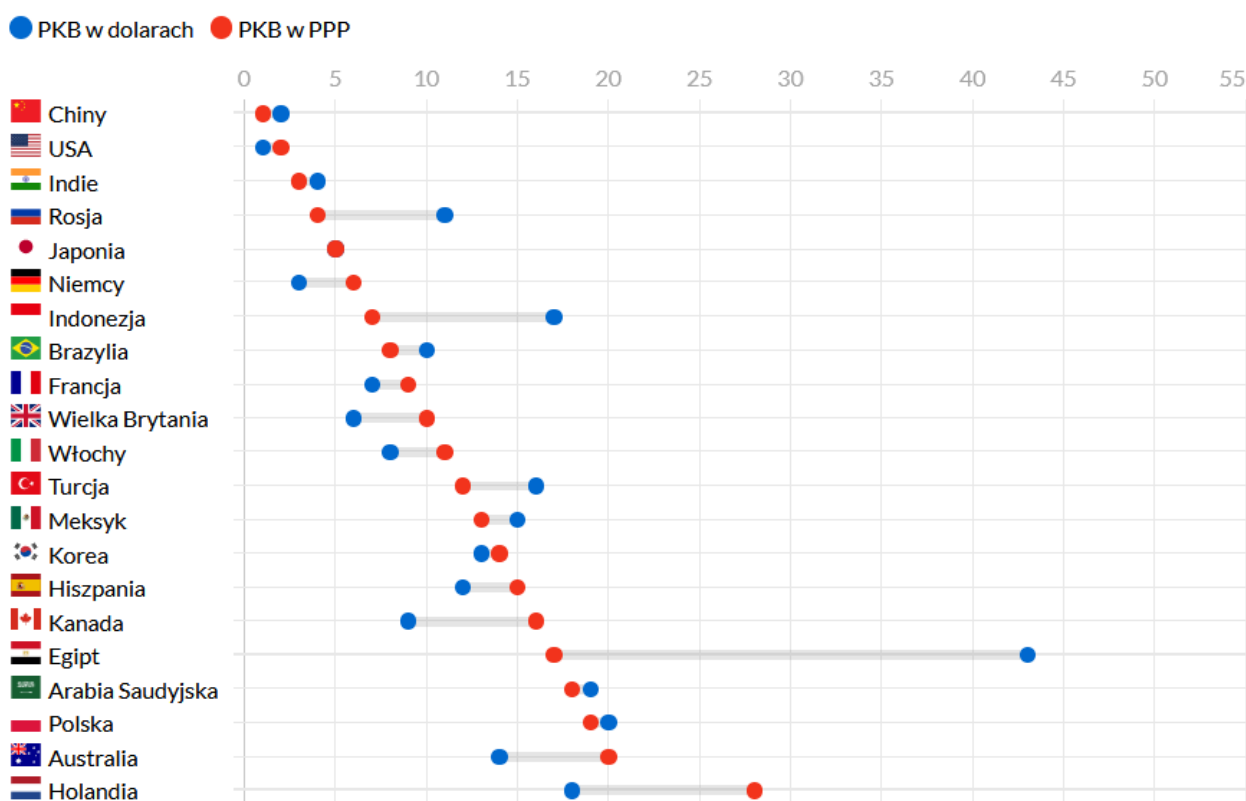
vs. obecny kurs 3,60). Jeżeli jednak do końca roku frank umocniłby się znacząco względem złotego, mogłoby się okazać, że PKB Szwajcarii w dolarach byłby wyższy od naszego.

● Ignorowanie parytetu siły nabywczej (PPP)

Nominalne PKB jako baza do zestawień Top 20 nie uwzględnia różnic w kosztach życia i sile nabywczej pieniądza w różnych krajach. Dwa kraje o tym samym nominalnym PKB mogą mieć zupełnie inny poziom życia, jeśli ceny dóbr i usług są znacząco różne. Dlatego PKB liczone w parytecie siły nabywczej (PKB PPP) jest często uważane za lepszą miarę do porównywania dobrobytu. Poniżej zestawiono kraje pod względem PKB w parytecie siły nabywczej w 2025 r. oraz w dolarach (patrz rys. nr 8). Polska nieco zyskuje na ujęciu z uwzględnieniem różnicy w poziomach cen i awansuje na 19. pozycję. Oprócz wspomnianych już Chin i Indii PKB w PPP premiuje Rosję (czwarta pozycja), Indonezję (siódma), Brazylię (ósmą), Turcję oraz Meksyk. Liczący niemal 120 mln osób Egipt znajduje się w pierwszej dwudziestce, czyli znacznie wyżej, niż wynikałoby to z PKB w dolarach (43. miejsce).

Polska jest 19. gospodarką świata w parytecie siły nabywczej

PKB w dolarach oraz w parytecie siły nabywczej w 2025 roku*

* Prognoza MFW. Na wykresie 20 państw o największym PKB w PPP lub w dolarach. Kraje posortowane pod względem PKB w PPP

Rys. 8. Ranking największych gospodarek świata pod względem nominalnego PKB wyrażonego w USD oraz PKB w parytecie siły nabywczej w roku 2025r

Źródło: M. Skawiński, Polska wśród 20 największych gospodarek świata. Czy awans jest pewny i na jak długo; <https://xyz.pl/mfw-polska-wsrod-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-czy-awans-jest-pewny-i-na-jak-dlugo/> [data dostępu: 14 lipca 2025r.].

- **Brak uwzględnienia PKB per capita**

Całkowite PKB mówi o wielkości gospodarki, ale nie o zamożności jej obywateli. Kraj o dużej populacji może mieć wysokie PKB całkowite, ale niskie PKB per capita, co oznacza, że przeciętny obywatel jest relatywnie biedny. Rankingi Top 20 niestety koncentrują się na PKB całkowitym, co może być o tyle mylące, że rangują wielkość gospodarki a nie poziom jej bogactwa, rozumiany jako dobrobyt obywateli. Tymczasem w okresie ostatnich 20 lat Polska była najszybciej rosnącą gospodarką Unii Europejskiej i odnotowała największy postęp, jeżeli chodzi o PKB na głowę. Jeżeli byśmy skorygowali PKB na głowę o ceny, to przebiliśmy w 2024 roku Japonię¹²

- **Pomijanie jakości życia i dobrobytu społecznego oraz nierówności dochodowych**

PKB jest miarą aktywności gospodarczej, a nie jakości życia. Nie bierze pod uwagę takich czynników jak: stan środowiska naturalnego, zdrowie i edukacja, bezpieczeństwo i stabilność polityczna, zdolność do innowacji i rozwoju technologii, szczęście i zadowolenie obywateli, czas wolny i równowaga między życiem zawodowym a prywatnym. Ponadto, PKB nawet w wymiarze per capita to średnia. Nie mówi nic o tym, jak bogactwo jest rozłożone w społeczeństwie. Kraj z wysokim PKB może mieć ogromne nierówności, gdzie bogactwo koncentruje się w rękach nielicznej elity, podczas gdy większość społeczeństwa żyje w ubóstwie.

POLSKA #20 - PERSPEKTYWY I WYZWANIA

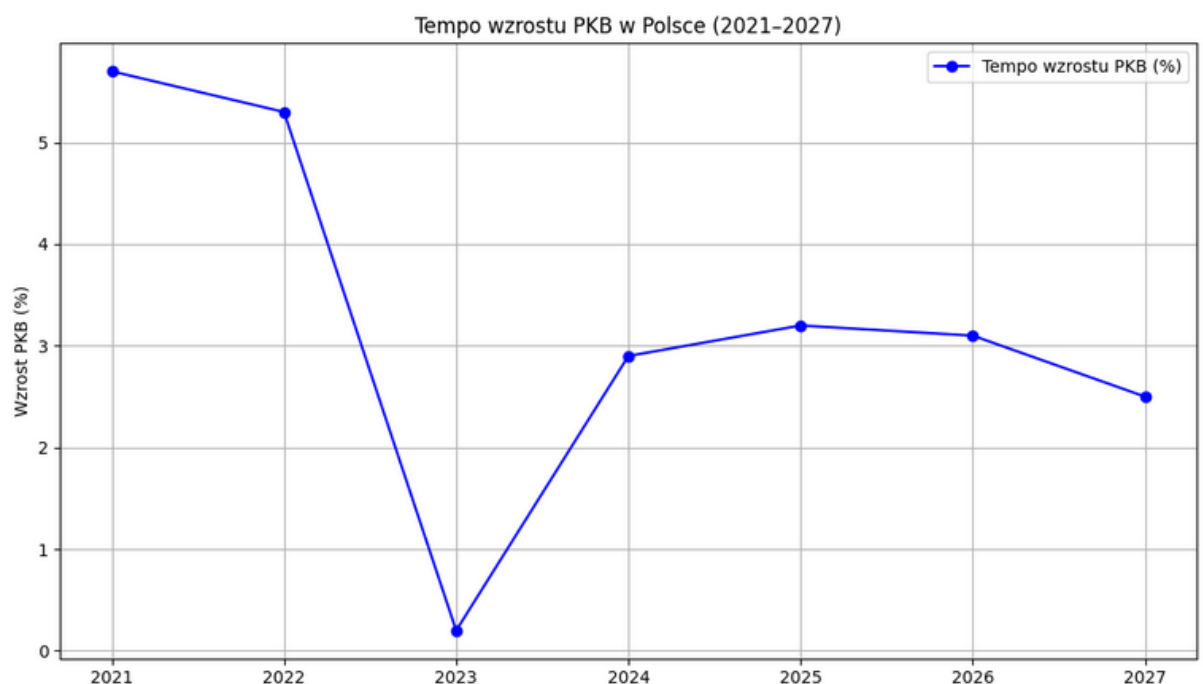
Polska jest na dobrej drodze do ugruntowania swojej pozycji w czołówce światowych gospodarek, a prognozy na najbliższe lata uwiarygadniają scenariusz utrzymania się w grupie 20 największych. Niemniej, rozpatrując perspektywy gospodarcze dla Polski i jej dwudziestej pozycji w Top 20, obok pewnych optymistycznych projekcji, pojawiają się także liczne i istotne zagrożenia i wyzwania, które mogą tej pozycji zaszkodzić. Dlatego poniżej przedstawiono katalog czynników wspierających 20. pozycję Polski w rankingu oraz czynników o negatywnym wpływie na wzrost gospodarczy, a tym samym na tą pozycję.

- **Optymistyczny wzrost i jego determinanty**

Nawet jeśli defetystycznie przyjąć, że awans Polski do Top 20 w tym roku jest jeszcze niepewny (na co argumenty przedstawiono powyżej), to już z pewnością polska dwudziesta pozycja w tym rankingu wydaje się tylko kwestią czasu. Rzecz w tym, że Polska po bardzo marnym 2023 roku w ostatnich dwóch latach udowadnia, że powróciła na ścieżkę trwałego wzrostu gospodarczego. Większość uznanych źródeł prognozuje dalszy wzrost PKB Polski w kolejnych latach. Według projekcji na 2025 rok, polskie PKB ma wzrosnąć od 3,0 proc. według MFW, po 3,2 proc (OECD) do 3,6 proc, według Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

¹² G. Kowalczyk, Polska w gronie 20. największych gospodarek świata; <https://businessinsider.com.pl/finanse/polska-w-gronie-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-kluczem-byla-tania-praca/37435hp> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]

Na kolejny rok prognozy przewidują dalszy, choć nieznacznie wolniejszy wzrost – od 2,7 proc. według OECD, przez 3,0 proc. według Komisji Europejskiej, aż po 3,5 proc. według założeń rządowych. Kolejne lata po 2027 roku będą cechować nieco wolniejszym wzrostem, jednak nadal znacznie wyższym niż średnie tempo wzrostu w gospodarkach UE¹³ (patrz rys. nr 9).

Rys. 9. Tempo wzrostu PKB w Polsce w latach 2021-2027 (2025 – 2027 prognoza)

Źródło: Opracowanie na podstawie <https://pl.tradingeconomics.com/poland/gdp-growth> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]

Niezależnie od wykazanych różnic w projekcjach, wyraźnie widać, że Polska ma silne fundamenty gospodarcze, co ją pozytywnie wyróżnia się na tle regionu oraz wielu gospodarek rozwiniętych, odnotowujących znacznie niższe tempo wzrostu gospodarczego.

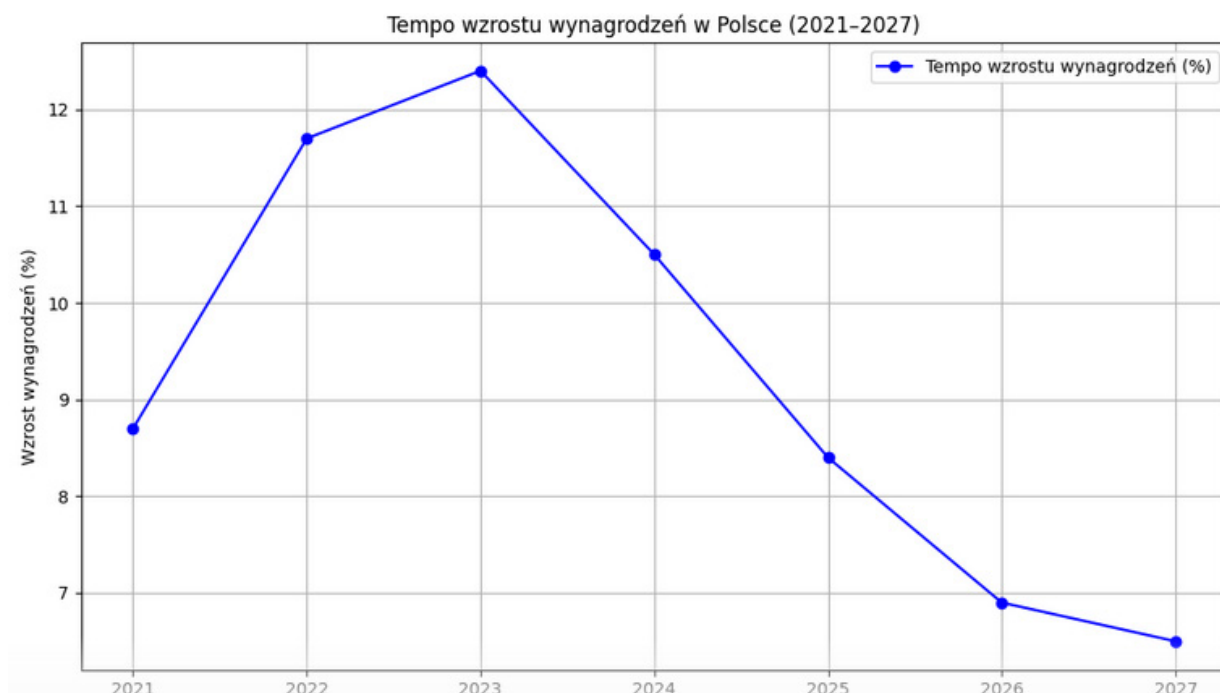
W kontekście pozycjonowania Polski w gronie 20 największych gospodarek są więc realne przesłanki, że Polska na trwałe znajdzie się w tej grupie. Awans jest realny, a prawdopodobieństwo pokonania aktualnie dwudziestej gospodarki świata – Szwajcarii bardzo wysokie. Według projekcji MFW, PKB Szwajcarii ma w 2025 r. wynosić 97 proc. polskiego, a w 2030 r. już poniżej 90 proc. W perspektywie najbliższej pięciolatki jest też szansa na prześcignięcie Arabii Saudyjskiej (aktualnie 19.), a w kolejnym pięcioleciu nawet Holandii (aktualnie 18.).

Głównymi czynnikami wspierającymi wzrost gospodarczy, a tym samym pozycję Polski w rankingu, w najbliższej perspektywie będą:

- 1. Dalszy wzrost popytu krajowego i konsumpcji prywatnej** - oczekuje się, że będzie nadal głównym motorem wzrostu, wspierana przez realny wzrost wynagrodzeń i dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych, a także malejącą presję inflacyjną. Należy zaznaczyć, że w minionym okresie mamy do czynienia z realnym wzrostem dochodów realnych – dynamika ich wzrostu jest wyższa od stopy inflacji. Zgodnie z prognozami rządowymi, trend ten zostanie

13 Biorąc pod uwagę otoczenie polskiej gospodarki, eksperci spodziewają się nieznacznego przyspieszenia wzrostu PKB w strefie euro z 0,9% r/r w br. do 1,2% r/r w 2026 r. i 1,4% r/r w 2027 r. Więcej: K. Nowak, O ile wzrośnie polska gospodarka? Jest najnowsza prognoza; <https://forsal.pl/gospodarka/inflacja/artykuly/9827796,o-ile-wzrośnie-polska-gospodarka-jest-najnowsza-prognoza.html> [data dostępu: 12 lipca 2025r.].

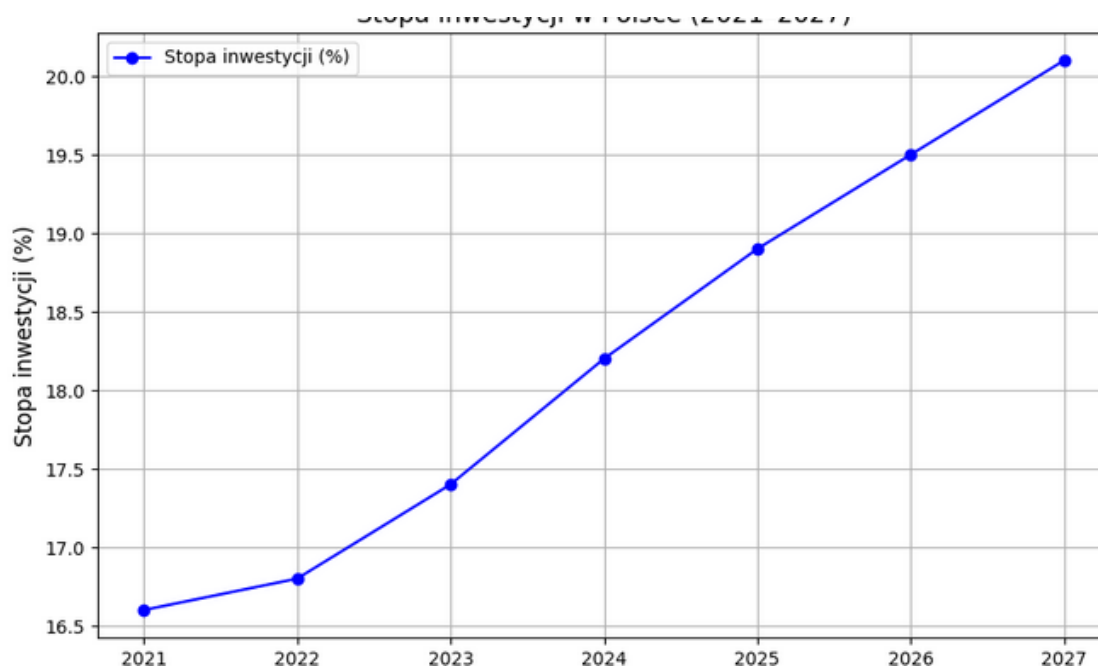
w najbliższych latach utrzymany – płace mają rosnać w tempie ponad 6 proc. rocznie, podczas gdy inflacja zostanie wyhamowana do poziomu zgodnego z celem inflacyjnym w 2026r (patrz rys. nr 10).

Rys. 10. Tempo wzrostu wynagrodzeń w Polsce w latach 2021-2027 (2026 – 2027 prognoza)

Źródło: Opracowanie na podstawie: Co z PKB, inflacją i wzrostem płac w 2026 roku? Oto założenia rządu; <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Co-z-PKB-inflacja-i-wzrostem-plac-w-2026-roku-Oto-zalozenia-rzadu-8960096.html> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]

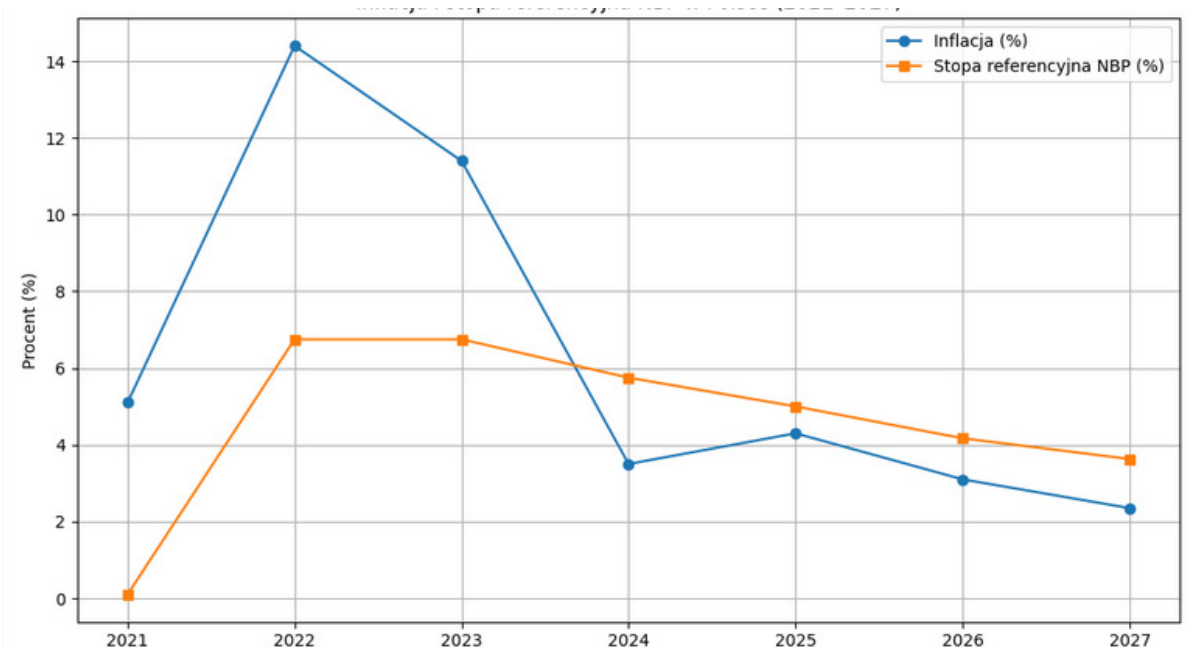
- 2. Radykalny wzrost stopy inwestycji** - oczekuje się wysokiego wzrostu inwestycji (w tym głównie inwestycji publicznych), szczególnie dzięki napływowi funduszy z Unii Europejskiej (Krajowy Plan Odbudowy, środki spójnościowe). Już w 2025 roku widać wyraźny trend wzrostowy stopy inwestycji, która w 2021 roku osiągnęła krytycznie niski poziom poniżej 17 proc. PKB (patrz rys. nr 11). Powrót do stopy inwestycji na poziomie powyżej 19 proc. PKB w 2025 roku może świadczyć o odbudowie aktywności inwestycyjnej w gospodarce, wspieranej m.in. przez fundusze unijne i poprawę warunków makroekonomicznych.

Rys. 11. Stopa inwestycji w Polsce w latach 2021-2027 (2026 – 2027 prognoza)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

3. **Dalsza dezinflacja i niższe stopy procentowe** - mają pozytywnie wpływać na aktywność gospodarczą poprzez redukcję kosztów pieniądza. Szczególne znaczenie będzie miała polityka stopy procentowej. Można oczekiwać, że po rozpoczęciu cyklu obniżek stopy w maju 2025r., polityka ta będzie kontynuowana. Warunkowane jest to oczywiście dalszym tempem dezinflacji. Niestety nadal istnieje wiele zagrożeń, które mogą spowodować ponowny, wyraźny wzrost presji inflacyjnej. Wśród nich są m.in. dalsze trwanie wojny w Ukrainie, decyzje RPP dotyczące wysokości stóp procentowych, realizacja proinflacyjnych obietnic wyborczych, ceny surowców energetycznych i rolnych, osłabienie polskiej waluty oraz silna presja płacowa na rynku pracy. Z dużym prawdopodobieństwem należy przyjąć, że trwały powrót do celu inflacyjnego (2,5% +/- 1 p.p.) będzie miał miejsce dopiero w 2026 r. (patrz rys. nr 12.).

Rys. 12. Stopa inflacji i stopa referencyjna NBP w latach 2021-2027 (2025-2026 prognoza)

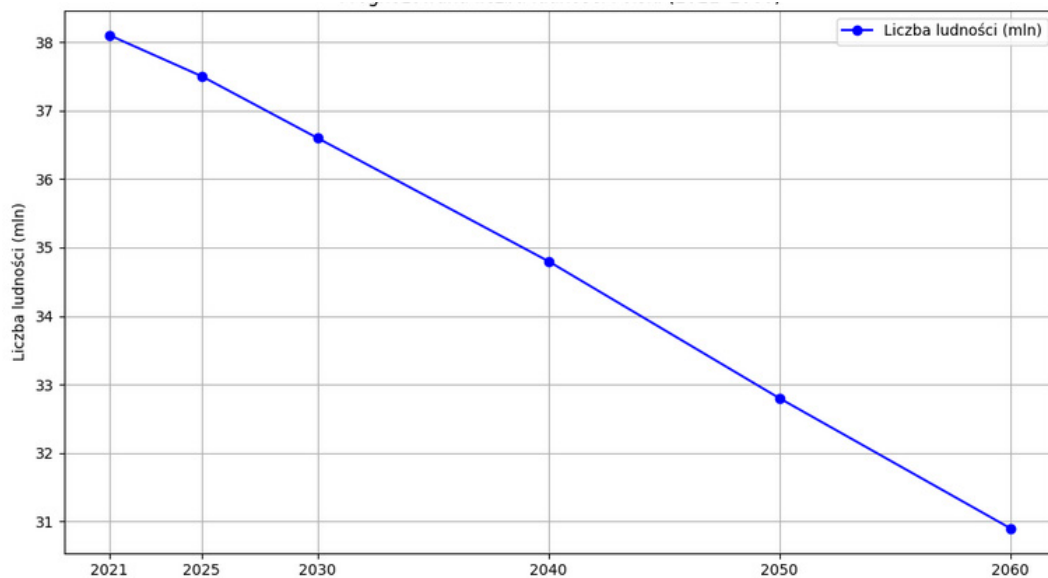
Źródło: Opracowanie na podstawie: Projekcja inflacji i PKB; <https://nbp.pl/polityka-pieniezna/projekcja-inflacji-i-pkb/> [data dostępu: 18 lipca 2025].

● **Pesymistyczny scenariusz i główne wyzwania**

Średniookresowe projekcje (przedstawione powyżej) wprowadzie napawają optymizmem, jednak nie oddają w pełni możliwych uwarunkowań wzrostu gospodarczego w Polsce. Wnikliwa analiza sytuacji obecnej, ale także próba prognozowania uwzględniająca wielowymiarową analizę czynników determinujących kondycję makroekonomiczną polskiej gospodarki, skłaniają do wniosku o istnieniu wielu ryzyk, zagrożeń, a przynajmniej wyzwań, które trzeba uwzględnić przy próbie odpowiedzi na pytanie o stabilność gospodarczą Polski i jej pozycję w rankingu największych gospodarek świata. Nie można zignorować znanych już prognoz dotyczących demografii, klimatu czy technologii, tak jak nie można uwzględnić nieznanych czynników (zjawiska i zdarzenia z kategorii czarnych łabędzi), które mogą się okazać triggerami osłabienia naszej pozycji gospodarczej. Poniżej omówiono – co oczywiste – te czynniki, których oddziaływanie wydaje się pewne, niedyskusyjne.

Głównymi czynnikami mogącymi hamować wzrost gospodarczy, a tym samym pozycję Polski w rankingu, w najbliższej perspektywie będą:

- 1. Problemy demograficzne** - prognozy do 2060 roku wskazują, że populacja Polaków będzie systematycznie się zmniejszać. W najbardziej pesymistycznym scenariuszu mowa o redukcji liczby mieszkańców poniżej 30 mln (patrz rys. nr 13). Oznacza to spadek populacji o ponad 7 milionów względem 2021 roku.

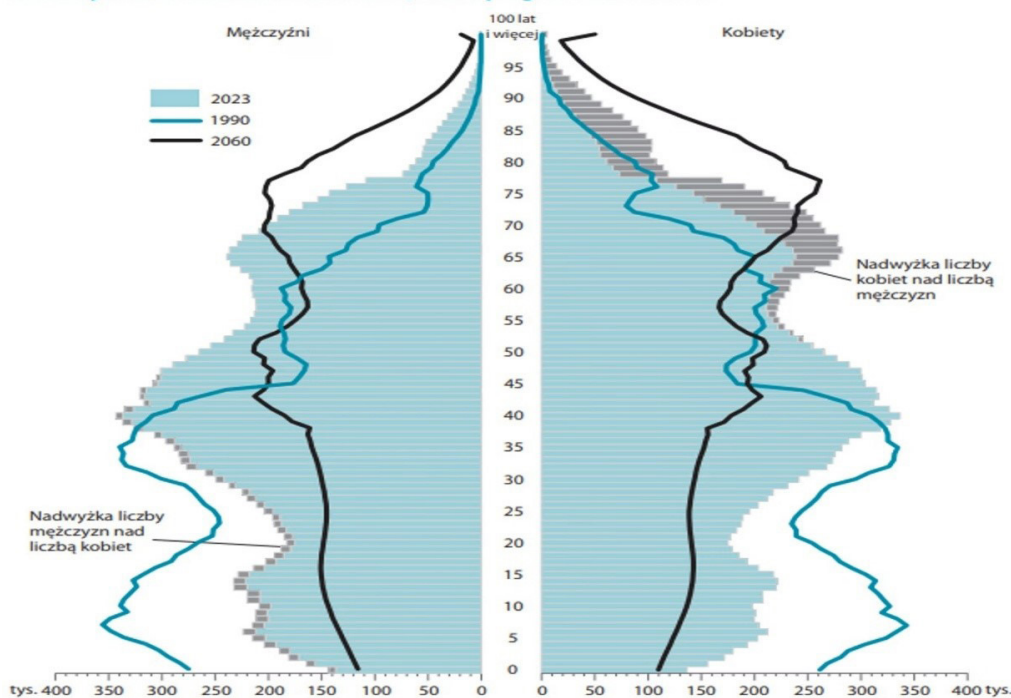

Rys. 13. Prognoza demograficzna dla Polski

Źródło: Opracowanie na podstawie: Prognoza ludności na lata 2023-2060; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosci/prognoza-ludnosci-na-lata-2023-2060,11,1.html> [data dostępu: 18 lipca 2025].

Wyniki oficjalnego opracowania GUS pt. „Prognozy ludności na lata 2023–2060” wskazują na wyraźny ubytek ludności do 2060 r. W scenariuszu głównym przewiduje się spadek do 30,4 mln osób (natomiast w scenariuszach alternatywnych odpowiednio do 26,7 mln w niskim oraz do 34,8 mln w wysokim). Będzie postępował proces starzenia się ludności Polski, co oznacza wzrost odsetka osób w wieku 65 lat i więcej oraz duży spadek liczby dzieci i młodzieży (0–17 lat). Jedynie w scenariuszu wysokim przewiduje się utrzymanie liczby osób poniżej 18 lat na poziomie zbliżonym do 2022 r. Kurczyć będą się zasoby ludności w wieku produkcyjnym (patrz rys. nr 14).

Piramidy wieku ludności w latach 1990, 2023 i prognoza na 2060 rok

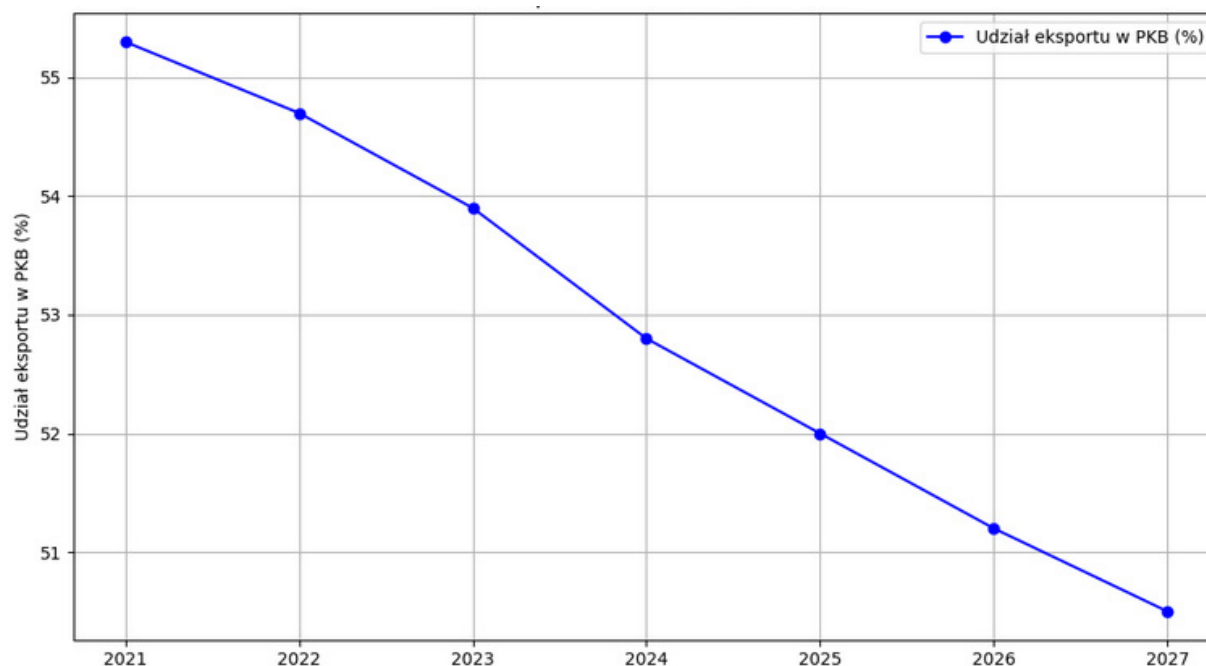
Rys. 14. Piramida wieku ludności Polski w latach 1990, 2023 i prognoza na 2060

Źródło: Opracowanie na podstawie: Sytuacja demograficzna Polski do 2023 roku; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/sytuacja-demograficzna-polski-do-2023-roku,40,4.html> [data dostępu: 18 lipca 2025].

Według wyników prognozy spadek ten do 2060 r. wyniesie od 25% w scenariuszu niskim do 40% w scenariuszu wysokim. W konsekwencji doprowadzi to do zwiększenia współczynnika obciążenia demograficznego ludnością w wieku nieprodukcyjnym. W 2022 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18–59, mężczyźni 18–64) przypadało 70 osób w wieku nieprodukcyjnym (0–17, 60+/65+). W 2060 r. będzie to już 105 osób (według scenariusza głównego).¹⁴

Cytowane wnioski z prognozy GUS wyraźnie wskazują na fakt, że niska dzietność wywołująca ujemny przyrost naturalny oraz starzenie się społeczeństwa to główne powody kryzysu demograficznego, które oddziałują na radykalne obniżenie potencjału podaży pracy w Polsce. To czynnik, który zamyka etap tzw. renty demograficznej w polskiej gospodarce, w której demografia, struktury wiekowe, poziom kwalifikacji i koszty pracy decydowały o konkurencyjności polskiej gospodarki. Polska wkracza właśnie w fazę rozwoju, w której demografia staje się obciążeniem, a nie jak do niedawna czynnikiem prorozwojowym. W efekcie, w dłuższej perspektywie, pozycja Polski w Top 20 może być zagrożona właśnie ze względów demograficznych. Będziemy walczyć o pozycję z potencjałami ludnych gospodarek krajów rozwijających się (Filipiny liczą 115 mln osób, Wietnam 100 mln, a Bangladesz ponad 170 mln). A zatem jesteśmy obecnie bliscy szczytu naszej pozycji w rankingu największych gospodarek świata.

2. Pogłębiające się problemy polskiego handlu zagranicznego – po okresie dynamicznego wzrostu polskiego eksportu w latach 2015 - 2020, od blisko 5 lat obserwujemy w Polsce pogorszenie salda handlu zagranicznego. Wyraźny jest stopniowy spadek udziału eksportu w PKB i trend ten wydaje się będzie kontynuowany w kolejnych latach (patrz rys. nr 15.).

Rys. 15. Udział eksportu w PKB w Polsce w latach 2021-2027 (2025-2026 prognoza)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

¹⁴ Prognoza ludności na lata 2023-2060; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-ludnosc-na-lata-2023-2060,11,1.html> [data dostępu: 18 lipca 2025].

Spadek udziału eksportu w PKB Polski w ostatnich latach wynika z kombinacji czynników zewnętrznych i wewnętrznych, zarówno koniunkturalnych, jak i strukturalnych. Za najistotniejsze przyczyny tego zjawiska uznaje się:

- Globalne spowolnienie gospodarcze i dekoniunktura – od 2021 roku światowy handel osłabł, szczególnie w Europie, co ograniczyło popyt na polskie towary. Tymczasem polska gospodarka wciąż w dużej mierze opiera się na eksporcie komponentów i półproduktów, co czyni ją wrażliwą na zmiany w globalnych łańcuchach dostaw. W polskim portfelu zamówień brakuje silnych, globalnych marek eksportowych, oraz eksportu high-tech, które mogłyby zwiększać wartość dodaną polskiego eksportu. Pomimo faktu, że w 2024 roku eksport technologii osiągnął rekordowe 37,25 mld EUR, to jednak nadal stanowiło to tylko 10,6 proc. całkowitego eksportu Polski.¹⁵
 - Spadek eksportu do Niemiec, kluczowego partnera handlowego – na skutek recesji gospodarki niemieckiej, tylko w 2024 roku eksport do Niemiec, które są największym odbiorcą polskich towarów, spadł o ponad 6%. Szczególnie dotknięte zostały branże motoryzacyjna i elektromobilności: eksport akumulatorów spadł o 33%, aut osobowych o 25%, a autobusów o 37%¹⁶. Dodatkowo, Niemcy zaczęły zastępować część importu z Polski zakupami z Chin, co osłabiło pozycję polskich eksporterów.
 - Aprecjacja złotego – omawiane już wcześniej umocnienie złotego w stosunku do euro i dolara od 2023 roku systematycznie obniża konkurencyjność cenową polskich towarów za granicą. Aprecjacja naszej waluty znacząco obniżyła ceny transakcyjne eksportu i importu. Pogorszyła się też relacja terms-of-trade, co oznacza spadek siły nabywczej eksportu w relacji do importu.¹⁷ Na skutek tych zmian, w ostatnich 2-3 latach krajowy eksport prawdopodobnie radzi sobie gorzej niż średnio na świecie.
 - Wzrost importu i konsumpcji krajowej - wzrost popytu wewnętrznego i importu (np. z Chin) sprawia, że eksport netto ma mniejszy udział w PKB.
- 3. Niska innowacyjność polskiej gospodarki** – polska gospodarka wykazuje postęp w zakresie innowacyjności, szczególnie w sektorze usług cyfrowych i eksportu high-tech. Nadal jednak brakuje systemowego wsparcia dla komercjalizacji badań, silnych powiązań nauka-biznes oraz stabilnego finansowania innowacji. To dlatego Polska zajmuje dopiero 40. miejsce na 133 w Global Innovation Index (GII) – WIPO (w Europie 25. miejsce na 39 gospodarek). Pod względem nakładów na innowacje zajmujemy aż 45. pozycję.¹⁸ Jednocześnie Wskaźnik Dojrzałości Innowacyjnej (WDI) – PARP daje Polsce 32 na 100 punktów i oznacza umiarkowany poziom innowacyjności przedsiębiorstw.¹⁹ Na tym tle za konieczne należy uznać działania wspierające przemysły średniej i wysokiej technologii, rozwój kapitału ludzkiego oraz lepsze wykorzystanie funduszy publicznych. Polska gospodarka powinna przesuwać się jednocześnie w stronę początkowych i końcowych etapów łańcucha tworzenia wartości. Jak pisze cytowany już „The Economist”, Polsce grozi „Pułapka średniego dochodu 2.0 – bez

15 Innowacyjność Polski - marzec 2025, <https://pfr.pl/arttykul/innowacyjnosc-polski-marzec-2025-r> [data dostępu: 30 czerwca 2025r.].

16 Polski eksport spada. Ta branża ma szczególne problemy; <https://filarybiznesu.pl/finanse/handel/polski-eksport-spada-ta-branża-ma-szczegolne-problemy/a26596> [data dostępu: 18 lipca 2025r.].

17 Makro Flash. Analizy Makroekonomiczne PKO BP, kwiecień 2024.

18 Poland ranking in the Global Innovation Index 2024; <https://www.wipo.int/gii-ranking/en/poland> [data dostępu: 20 lipca 2025r.].

19 Innowacyjność Polski - marzec 2025, <https://pfr.pl/arttykul/innowacyjnosc-polski-marzec-2025-r> [data dostępu: 30 czerwca 2025r.].

innowacji własnych Polska może utknąć między chińską ceną a niemiecką jakością”²⁰.

4. **Niepewna kondycja polskiego biznesu** - realny biznes działa dzisiaj w trybie na przetrwanie, nadal ogranicza procesy inwestycyjne, nadal nie rusza akcja kredytowa. Aktualnie jesteśmy drugą gospodarką w Unii, która ma najmniejszy udział kredytów w PKB. Przyczyną jest nie tylko koszt kredytów, ale także nieprzewidywalność otoczenia politycznego i gospodarczej przyszłości. Towarzyszy temu ciągle niestabilna sytuacja przedsiębiorstw i niezbyt optymistyczne nastroje. Wskaźnik PMI²¹ dla polskiego przemysłu utknął na poziomie poniżej 50 punktów w zasadzie w ostatnich 3-4 latach. Aktualnie S&P Global Poland Manufacturing PMI spadł do poziomu 44,8 w czerwcu 2025 r. z 47,1 w maju, przecząc oczekiwaniom poprawy do 49 i oznaczając największe pogorszenie warunków w sektorze produkcyjnym od października 2023 r. Głębszy spadek był spowodowany dalszym zmniejszeniem zamówień nowych w warunkach stagnacji na rynku i słabego popytu zagranicznego, zwłaszcza z rynków europejskich. Zamówienia eksportowe odnotowały największy spadek od września 2023 r. W rezultacie produkcja spadła najszybciej od listopada 2022 r., zmuszając firmy do ponownej oceny zdolności produkcyjnych i redukcji zatrudnienia po raz czwarty w 2025 r.²²
5. **Nieefektywne struktury prawne i regulacyjne w polskiej gospodarce** (choć aktualnie rząd prowadzi działania deregulacyjne, to nadal nadmiar regulacji, biurokracja i skomplikowane przepisy stanowią obciążenie dla przedsiębiorców, szczególnie małych i średnich firm.).

KONKLUZJE

Przedstawiona analiza jednoznacznie potwierdza imponujące wyniki polskiej gospodarki i jej awans do grupy dwudziestu największych gospodarek świata, a jednocześnie wskazuje na wpływ na tą pozycję pewnych ułomności metodycznych tego pomiaru. Sukces 2025 roku jest nie tylko efektem silnej dynamiki wzrostu gospodarczego ostatnich dekad, ale również w ostatnich latach wynika z silnej presji inflacyjnej oraz silnej aprecjacji złotego. Czy te dwa krytyczne czynniki pozwolą Polsce w najbliższych latach na utrzymanie wysokiej pozycji w rankingu Top 20?

Jak wskazują projekcje MFW, w przewidywalnej perspektywie, tj. mniej więcej do 2030 r. wciąż będziemy na 20., a nawet wyższej (19. lub 18.) pozycji pod względem nominalnego PKB w wyrażonego dolarach. Opisane niniejszym artykule czynniki wspierające tą pozycję, w tym wzrost konsumpcji i inwestycji prawdopodobnie będą się utrzymywać. Niemniej, niewykluczone są też zmiany uplasowania Polski w rankingu chociażby ze względu na wskazane czynniki metodyki zestawienia Top 20, np. wahania kursu walutowego, wobec którego MFW zakłada na kolejne lata bardzo ograniczoną aprecjację złotego względem dolara. Również dalsza dezinflacja zadziała na niekorzyść szybkiego wzrostu nominalnej wartości PKB.

W dłuższej perspektywie, wykraczającej poza trzecią dekadę tego wieku, szanse Polski na dalszy awans, a nawet zachowanie pozycji w Top 20 mogą być zagrożone. Główne wyzwania rozwojowe w tym okresie, to: negatywne zmiany demograficzne, niska, niedoborowa innowacyjność

²⁰ The remarkable rise of Poland...op.cit.

²¹ PMI jest ważnym wskaźnikiem wyprzedzającym koniunktury gospodarczej publikowanym co miesiąc przez S&P Global. Wartość powyżej 50 punktów oznacza ekspansję w sektorze produkcyjnym, poniżej 50 punktów – zjawiska recesyjne. PMI mierzy nowe zamówienia, produkcję, zatrudnienie i zapasy w sektorze wytwórczym.

²² <https://pl.tradingeconomics.com/poland/manufacturing-pmi> [data dostępu: 20 lipca 2025r.].

oraz niepewna kondycja handlu zagranicznego. Będziemy prawdopodobnie konkurować o miejsce na liście 20tu największych gospodarek świata z krajami o wysokim potencjale populacyjnym (kraje Azji i Afryki) oraz z krajami, które wykażą dynamiczny rozwój innowacyjności i wzrostu wartości dodanej w świecie technologii cyfrowych. Czy Polska wygra ten wyścig?

BIBLIOGRAFIA

1. „Niedoceniona potęga”, co naprawdę pisze „The Economist” o Polsce i jak reaguje kraj; <https://mycompanypolska.pl/artukul/-niedoceniona-potega-co-naprawde-pisze-the-economist-o-polsce-i-jak-reaguje-kraj/17938> [data dostępu: 23 lipca 2025r.]
2. <https://forsal.pl/gospodarka/inflacja/artykuly/9827796,o-ile-wzrosnie-polska-gospodarka-jest-najnowsza-prognoza.html> [data dostępu: 12 lipca 2025r.]
3. <https://pl.tradingeconomics.com/poland/manufacturing-pmi> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]
4. Innowacyjność Polski - marzec 2025, <https://pfr.pl/artukul/innowacyjnosc-polski-marzec-2025-r> [data dostępu: 30 czerwca 2025r.]
5. Innowacyjność Polski - marzec 2025, <https://pfr.pl/artukul/innowacyjnosc-polski-marzec-2025-r> [data dostępu: 30 czerwca 2025r.]
6. (6) Kowalczyk G., Polska w gronie 20. największych gospodarek świata; <https://businessinsider.com.pl/finanse/polska-w-gronie-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-kluczem-byla-tania-praca/37435hp> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]
7. Kraje o wyższym PKB na mieszkańca niż Polska, 1990 i 2018 roku; <https://www.techpedia.pl/index.php?str=tp&no=39132> [data dostępu: 4 sierpnia 2025r.]
8. Makro Flash. Analizy Makroekonomiczne PKO BP, kwiecień 2024.
9. Orlikowski P., Skumulowana inflacja w Polsce sięga 50 proc.; <https://innpoland.pl/190970,ile-jest-warte-1000-zl-skumulowana-inflacja> [data dostępu: 15 lipca 2025r.]
10. Poland ranking in the Global Innovation Index 2024; <https://www.wipo.int/gii-ranking/en/poland> [data dostępu: 20 lipca 2025r.]
11. Polski eksport spada. Ta branża ma szczególne problemy; <https://flarybiznesu.pl/finanse/handel/polski-eksport-spada-ta-branza-ma-szczegolne-problemy/a26596> [data dostępu: 18 lipca 2025r.]
12. Prognoza ludności na lata 2023-2060; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosci/prognoza-ludnosci-na-lata-2023-2060,11,1.html> [data dostępu: 18 lipca 2025r.]
13. Skawiński M., Polska wśród 20 największych gospodarek świata. Czy awans jest pewny i na jak długo; <https://xyz.pl/mfw-polska-wsrod-20-najwiekszych-gospodarek-swiata-czy-awans-jest-pewny-i-na-jak-dlugo/> [data dostępu: 14 lipca 2025r.]
14. Suraj A., Największe gospodarki świata. W 2025 roku potęga USA pozostanie niezachwiana; https://obserwatorgospodarczy.pl/2025/05/11/najwieksze-gospodarki-swiata-w-2025-roku-potega-usa-pozostanie-niezachwiana/#goog_rewarded [data dostępu: 14 lipca 2025r.]
15. Sytuacja demograficzna Polski do 2023 roku; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/sytuacja-demograficzna-polski-do-2023-roku,40,4.html> [data dostępu: 18 lipca 2025r.]
16. The remarkable rise of Poland; https://www.economist.com/leaders/2025/05/22/how-poland-can-keep-its-place-at-the-heart-of-europe?utm_source=twitter&utm_medium=social-media.content.np&utm_campaign=editorial-social&utm_content=discovery.content [data dostępu: 23 lipca 2025r.]

POLAND IN THE TOP 20 LARGEST ECONOMIES IN THE WORLD – a well-deserved promotion or a coincidence?

ABSTRACT

The latest forecast from the International Monetary Fund (IMF) indicates that in 2025, the Polish economy is expected to rank among the world's 20 largest economies. Objectively speaking, the Polish economy and its dynamics deserve attention and recognition. Poland's economic successes in recent decades and years are highlighted not only domestically but also in foreign media. In mid-2025, "The Economist" dedicated its cover to Poland, titling the issue: "The remarkable rise of Poland."

These spectacular economic successes and Poland's advancement into the Top 20 ranking are the results of a long-term, post-transformation economic growth process that gained exceptional momentum after joining the European Union. Poland's economic growth rate after 2004 averaged almost 4% annually, while according to OECD and World Bank data, global GDP during this period grew at a rate of approximately 3.0 - 3.2% per year, and in the European Union countries, only 1.5 - 2.0%. This disparity allowed Poland to significantly close the gap that separated us from the world's largest and wealthiest economies, and today we can celebrate our promotion to the top twenty.

The presented article aims to conduct an in-depth analysis and complex evaluation of the Polish economy's potential in the context of its chances to solidify this success. The author investigates whether further advancement in the ranking of the world's largest economies is possible in the coming years, while also describing the main challenges and threats that could halt this impressive growth of the Polish economy. This analysis is based on a long-term retrospection and shows that Poland's position in the Top 20 is the result of a 35-year process of dynamic economic growth following its economic transformation. A cognitive goal of the article is also to explain the conventionality of the discussed ranking and its main methodological flaws, including the role of the dollar exchange rate and inflationary processes in such comparisons.

The analysis presented in the article unequivocally confirms the impressive performance of the Polish economy and its advancement into the group of the world's twenty largest economies, but simultaneously points to the influence of certain methodological shortcomings of this measurement. The success of 2025 is not only the result of the strong economic growth dynamics of recent decades but also stems from strong inflationary pressure and a strong appreciation of the Polish zloty recorded in the last 4 years. Will these two critical factors allow Poland to maintain a high position in the Top 20 ranking in the coming years?

As IMF projections indicate, in the foreseeable future, i.e., roughly until 2030, we will still be in the 20th, or even higher (19th or 18th), position in terms of nominal GDP expressed in dollars. Factors supporting this position, including increased consumption and investment, are likely to consolidate. Nevertheless, changes in Poland's ranking placement are also possible, if only due to the indicated flaws in the Top 20 ranking methodology, such as currency exchange rate fluctuations or the impact of disinflation on nominal GDP value.

In the longer term, beyond the third decade of this century, Poland's chances for further advancement in the Top 20 may be endangered. The main challenges during this period are: negative demographic changes, low and insufficient innovation in the Polish economy, and the uncertain condition of Polish foreign trade. We will likely compete for a spot on the list of the world's 20 largest economies with countries with high population potential (Asian and African countries) and with countries that demonstrate dynamic development of innovation and growth in value added in the world of digital technologies. Will Poland win this race?

Keywords

Top 20 world economies, Poland in Top 20 world economies, Poland's advancement to Top 20, condition of the Polish economy, disadvantages of the Top 20 ranking